

GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP UYGULAMALARI YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİK ÖNERİ FORMU

MEVZUATIN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRME

Dünya Sağlık Örgütü'nün, Brezilya, Kanada, Hindistan, Güney Afrika, ABD gibi dünyanın farklı yerlerinde, çeşitli alanlarda yaptığı araştırmalar ve yayınlar (Bazzani, 2014; Schyve, n.d.; World Health Organization (WHO), 2013) multidisipliner çalışmanın önemine değinmekte, işlevsel bir takım çalışmasının hasta güvenliğinin, hizmet kalitesinin ve sağlık çıktısının yükselmesini sağladığını belirtmektedir. Aynı yayınlar, hastayı ve hastanın ait olduğu kültürü ve değerleri merkezde tutan yaklaşımı benimseyecek sağlık ekibinin üyelerine dağıtılacak sorumluluğun önemine de dikkat çekmektedir.

Aynı şekilde Dünya Sağlık Örgütü'nün, üye ülkelerin sağlık sistemlerine geleneksel sağlık uygulamalarını entegre etmeyi destekleme amacıyla yayınladığı 2014-2023 Geleneksel Sağlık Stratejisi el kitabında da (Chan, 2013) disiplinlerarası diyalog ve işbirliğinin önemi vurgulanmakta, üye ülkelere geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları yürütücüleriyle konvensiyonel sağlık uygulayıcıları arasındaki disiplinlerarası eğitim ve işbirliğinin kuvvetlendirilmesi önerilmektedir.

Bu yaklaşımla geliştirilmiş GETAT mevzuatındaki uygulamalardan biri olan müzik terapi alanında, Dünya Müzik Terapi Federasyonu'nun 7 dilde dünya üzerindeki 32 ayrı meslek birliğine bağlı üye terapistleriyle (N= 2495) yaptığı anket çalışmasında (Kern & Tague, 2017) terapistlerin 46 ayrı klinik popülasyona hizmet verdiği ortaya konmuştur.

Ancak müzik terapistlerin çalışma alanları bu klinik popülasyonlarla sınırlı değildir.

Yine aynı çalışmada, terapistlerin iletişim becerileri, duygusal beceriler, sosyal beceriler, müzikal beceriler, akademik ve bilişsel beceriler, motor beceriler, manevi / ruhani ihtiyaçlar, benliğin dışavurumu, ağrıyla baş etme, yaşam kalitesi ve rahatlama alanlarında da katılımcılarına müzik terapi ünitelerinde, okullarda, TRSM'lerde, rehabilitasyon merkezlerinde, gündüz bakım evlerinde, yaşlı bakım merkezlerinde, çocuk ve genç bakım ve rehabilitasyon evlerinde vb. tabip gözetiminde *olmadan* hizmet verdiği tespit edilmiştir.

TEKLİF

Yönetmeliğe Uygulama Merkezi ve Uygulama Ünitesi'ne ek olarak, tanı almamış kişilere müzik terapi hizmeti (veya diğer GETAT hizmetleri) verilebilecek çalışma yeri tanımının ve çalışma koşullarının eklenmesi.

Bu amaçla, ülkemizde yaşayan ve alanında diğer ülkelerden edindiği lisans, yüksek lisans ve doktora sahibi kişilerin mevzuat güncelleme çalışmalarına dahil edilmesi.

<p>Tanı alan klinik popülasyonlarla çalışan müzik terapistlerin tedavi ekibinin bir parçası olarak sertifikalı tabip gözetiminde çalışması Tababet Kanunu'muz ve Dünya Sağlık Örgütü'nün çizdiği çerçevelerle örtüşmektedir. Diğer yandan tanı almamış ihtiyaç sahiplerine, ülkemizde yasal düzlemde planlama ve başvuru çalışmalarına başlanmış olan müzik terapi lisans, yüksek lisans ve doktora programlarını tamamlamış uygulayıcılar tarafından müzik terapi uygulanması, bu GETAT dalında milletimize hizmetin yaygınlaşması açısından elzemdir.</p> <p>Amerikan Müzik Terapi Birliği'nin yayınladığı rapora göre (AMTA, 2016) yalnızca ABD'de ve yalnızca 2015 yılında tahmini 1,4 milyon müzik terapi seansı yapılmış olduğu verisi ve bizim kültürümüzde müziğe verdiğimiz değer ve sağlık alanında müzik kullanımının tarihi geçmişi ve potansiyeli göz önünde bulundurulduğunda, bu gerekli değişikliğin yapılmasının toplum sağlığımıza olumlu yönde ne denli büyük bir etkisi olacağı tahmin edilebilir.</p>	
<p>Yönetmeliğin eklerinde belirlenmiş uygulama alanlarından biri olan müzik terapinin tanımı, EK-3'te şu şekilde yapılmaktadır: "Konusunda ehliyetli bir profesyonel tarafından, müziğin ve müzik uygulamalarının, bireylerin fiziksel, psikolojik, sosyal ve zihinsel ihtiyaçlarını karşılamada klinik ve kanıta dayalı kullanıldığı uygulamadır."</p> <p>Bu tanım, alanımızda müzik terapinin tanımlanması üzerine yazılmış en önemli eserlerden biri olarak kabul edilen "Müzik Terapiyi Tanımlamak" (Bruscia, 1998) kitabında ve ayrıca dünyada en kabul edilir tanımların tamamında bulunan "terapötik ilişki" kavramını içermemektedir. Terapistle katılımcının ortak bir hedefe doğru birlikteliği anlamına gelen terapötik ilişki, terapistin katılımcıyla kurması gereken ve kendi de iyileştirici olan bağı ifade eder. Terapötik ilişki üzerine yapılmış 1000'in üzerinde araştırma (Hubble, Duncan, & Miller, 1999) ve dünyada müzik terapi eğitiminde kullanılan kitaplar (Norcross, 2011) bu kavramı müzik terapinin olmazsa olmaz bir koşulu olarak değerlendirmektedir. Bu kavramın girmediği bir tanım, müzik terapiye yakın bir alan olan sağlıkta müzik</p>	<p>Bu karmaşıklığın çözümü için muhtemel yol önerileri:</p> <p>Müzik terapi tanımının içine terapötik ilişkiyi eklemek ve Sağlıkta Müzik Uygulamaları alanını ayrı bir GETAT uygulaması olarak kabul etmek.</p> <p>Veya bu tanımı sabit tutarak 15 numaralı GETAT uygulamasının adını ve buna bağlı ek ve yönetmelikleri Sağlıkta Müzik Uygulamaları olarak değiştirmek. Müzik Terapi'yi tanımı, eğitim standartları ve uygulama kriterleriyle yeni bir alan olarak baştan ele almak.</p>

<p>uygulamaları / müzik tıbbi alanının tanımıdır. Bu alan da International Association for Music & Medicine gibi uluslararası organizasyonlar tarafından değerlendirilen çok önemli bir sağlık alanıdır.</p>		
<p>MEVZUAT MADDESİ</p> <p>EK-3 15) MÜZİKTERAPİ b) Uygulamaya Yetkili Personel</p>	<p>GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRME</p> <p>Yukarıdaki görüş ve değerlendirme.</p>	<p>TEKLİF</p> <p>Maddenin şu şekilde güncellenmesi:</p> <p>Tanı almış kişilerde sertifikalı tabip veya tabip gözetiminde sağlık meslek mensupları ile en az lisans düzeyinde müzik eğitimi aldıktan sonra müzikterapi sertifikasyon programını tamamlamış uygulamaya yardımcı olan kişi.</p> <p>Tanı almamış kişilerde iletişim becerilerini, duygusal becerileri, sosyal becerileri, müzikal becerileri, akademik ve bilişsel becerileri, motor becerileri, ağrıyla baş etme becerisini ve yaşam kalitesi artırmayı, manevi / ruhani ihtiyaçları karşılamayı, benliğin dışavurumunu ve rahatlamayı sağlamayı hedefleyen çalışmalarda üniversitelerin müzik terapi lisans, yüksek lisans ve doktora bölümlerinden mezun kişi.</p>
<p>EK-3 15) MÜZİKTERAPİ c) Müzikterapi Uygulanabilecek Durumlar:</p>	<p>Dünya Müzik Terapi Federasyonu'nun 7 dilde dünya üzerindeki 32 ayrı meslek birliğine bağlı üye terapistleriyle (N= 2495) yaptığı anket çalışmasında (Kern & Tague, 2017) terapistlerin 46 ayrı klinik popülasyona hizmet verdiği ortaya konmuştur.</p>	<p>2017 yılında yapılan bu çalışma doğrultusunda müzik terapistlerin çalışma alanlarını belirleyen bu maddeye şu alanların eklenmesi:</p> <p>Gelişimsel bozukluklar, Depresif bozukluklar, Duygusal rahatsızlıklar, Davranış bozuklukları,</p>

		<p>Ruh sağlığı bozuklukları, Demans, Alzheimer, Dikkat eksikliği – hiperaktivite bozukluğu, Öđrenme güçlükleri, Dil ve konuşma bozuklukları, Travma ve stres bozuklukları, Nörolojik bozukluklar, Risk altındaki çocuk ve gençler, Bipolar ve benzeri rahatsızlıklar Şizofreni spektrumu, Palyatif bakım, terminal dönem hastaları ve yaşam sonu bakımı, Kanser, Travmatik beyin yaralanmaları İnme, Parkinson, Yeme bozuklukları, Görme kayıplı kişiler, Psikosomatik rahatsızlıklar, Madde ve diğer bağımlılıklar, Medikal diğer faaliyetlerdeki ihtiyaçlar, İşitme kaybı, Yas danışmanlığı, Koma ve bilinç kaybı, Prematüre bebekler, İşitme-görme beraber kaybı, Kalp rahatsızlıkları, Ortopedik zorluklar, Yanıklar, Emzirme bozuklukları, Dođum sonrası bakım.</p>
--	--	--

Kaynakça:

- AMTA. (2016). *A Descriptive, Statistical Profile of the AMTA Membership and Music Therapy Community*.
- Bazzani, R. (2014). The value of a multidisciplinary approach. Retrieved November 14, 2018, from http://www.who.int/tdr/research/vectors/community_based_interventions/ecohealth/multidisciplinary-approach/en/
- Bruscia, K. E. (1998). *Defining music therapy* (2nd ed.). Gilsum, NH: Barcelona Publishers.
- Chan, D. M. (2013). *WHO Traditional Medicine Strategy 2014-2023*. World Health Organization.
- Hubble, M. L., Duncan, B. L., & Miller, S. D. (1999). *The heart & soul of change : what works in therapy*. *counselingresourcecom*. <http://doi.org/10.1037/11132-000>
- Kern, P., & Tague, D. B. (2017). *Music Therapy Practice Status and Trends Worldwide: An International Survey Study*. *Journal of Music Therapy* (Vol. 54). <http://doi.org/10.1093/jmt/thx011>
- Norcross, J. C. (2011). *Psychotherapy Relationships That Work: Evidence-Based Responsiveness*. (J. C. Norcross, Ed.) (2nd ed.). Oxford University Press.
- Schyve, P. M. (n.d.). topic 4: being an effective team member - Google Search, (i), 119–140. <http://doi.org/10.1097/00001888-200005000-00082>
- World Health Organization (WHO). (2013). Resources for Health Observer Interprofessional Collaborative Practice in Primary Health Care: Nursing and Midwifery Perspectives - Six Case Studies. *Human Resources for Health Observer*, (13), 1–24. <http://doi.org/Doi 10.1081/Lft-200056751>